

ресурсів України. Наслідки воєнних дій та вплив на довкілля. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/>

3. [ЕкоЗагроза](https://ecozagroza.gov.ua/). Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Завдані збитки. Атмосферне повітря. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/damage/air>

4. [ЕкоЗагроза](https://ecozagroza.gov.ua/). Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Завдані збитки. Водні ресурси. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/damage/water>

5. [ЕкоЗагроза](https://ecozagroza.gov.ua/). Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Завдані збитки. Земельні ресурси. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/damage/shove>

6. [ЕкоЗагроза](https://ecozagroza.gov.ua/). Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Знищена техніка окупанта. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/>

7. [ЕкоЗагроза](https://ecozagroza.gov.ua/). Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. Завдані збитки. ПЗФ. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/damage/pzf>

Рябоволик Т.Ф.

кандидат економічних наук, доцент
економіки, менеджменту та комерційної діяльності

Отченашко П., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

В сучасному світі людство стикається з різними екологічними проблемами, такими як зміни клімату, виснаження природних ресурсів, зменшення біологічного різноманіття та забруднення навколишнього природного середовища. Всі ці проблеми мають прямий вплив на якість життя майбутніх поколінь, тож зараз особливого значення набуває необхідність формувати екологічну свідомість молоді. Екологічне виховання повинно сприяти формуванню екологічного світогляду, відповідальності за стан довкілля та здатності приймати правильні раціональні рішення, які позитивно впливатимуть на природні екосистеми.

Екологічне виховання молоді – ключовий фактор у формуванні свідомого суспільства, яке зосереджене на сталій розвиток. Екологічні виклики сьогодення: зміна клімату, забруднення довкілля, втрата біорізноманіття та виснаження природних ресурсів, потребують довгострокових рішень. Молоде покоління, як майбутні лідери і учасники суспільного життя, відіграють важливу роль у вирішенні цих проблем. Екологічне виховання важливе тим, що воно допомагає та формує екологічну свідомість, сприяє розвитку відповідального ставлення до природи і формує правильну поведінку, спрямовану на збереження навколишнього середовища.

Сучасне суспільство стикається з багатьма проблемами у цій сфері. По-перше, на сьогоднішній день, рівень екологічної обізнаності серед молодих людей залишається низьким, хоча інформації на цю тему достатньо. Багато людей не мають розуміння цих проблем і не знають на скільки це важливе питання, або взагалі не усвідомлюють всю важливість теми. По-друге, в сучасному світі досі існує проблема практичної складової в освітніх програмах. Теоретичні знання подаються в малій кількості або в незрозумілій для дітей формі, а якщо й викладаються доступно, то не завжди перетворюються в конкретні дії та практичну участь у вирішенні екологічних проблем. Крім цього, зміна способів сприйняття інформації серед молоді створюють нові виклики для екологічного виховання. Традиційні методи навчання вже не такі ефективні, особливо в умовах швидкого розвитку нових технологій.

Тож, щоб подолати ці проблеми, потрібне впровадження інноваційних підходів до екологічного виховання. Наприклад, інтерактивні методи навчання, такі як проектна

діяльність чи ігри, сприяють глибшому розумінню проблем і формують практичні навички у вирішенні екологічних питань. Також, однією із складових екологічного виховання є участь молодих людей у волонтерських програмах: висадка нових дерев, очищення природних територій, участь у ініціативах з охорони довкілля. Такі програми позитивно впливають на екологічну свідомість та сприяють активності молоді в екологічні заходи. Потужним інструментом для поширення екологічної інформації є цифрові технології та соціальні мережі, які допомагають залучати молодь до екологічних проектів.

Прикладом екологічних заходів серед молоді може бути наш Центральноукраїнський національний технічний університет, а саме кафедра екології, охорони навколишнього середовища та здорового способу життя, яка проводить різні екологічні програми і залучає студентів. Цього разу студенти та викладачі кафедри активно долучились до екологічних акцій в місті – це було прибирання сміття у сквері «Гай Десантників». Основна мета акції – формування екологічної свідомості, культури правильного поводження з відходами та відповідального споживання ресурсів заради чистого довкілля.

Також, можна провести аналіз та оцінити стан екологічної освіченості молоді на основі показників, які були отримані шляхом опитування населення. В ньому взяли участь близько 100 людей різних соціальних та вікових груп. Кожному задавався однаковий набір питань: «Чи задовольняє вас екологічний стан міста?», «Які екологічні проблеми існують в нашому місті?», «Що могло б покращити екологічний стан міста?», «Чи вважаєте ви себе екологічно освіченою людиною?». Побачивши одержані відповіді, стає зрозуміло, що більшість населення не задоволене екологічним станом міста, але в той же час, це ж саме населення практично не бере участі в екологічних заходах і при цьому ж, більша половина маси людей вважає себе екологічно освіченим. Тож, можна зробити висновок, що серед населення різної вікової категорії та різної статі, обов'язково потрібно проводити заходи та програми, щоб як можна більше поширювати екологічну інформацію.

Таким чином, екологічне виховання молоді є необхідним для сталого розвитку суспільства. У сучасних умовах екологічні проблеми потребують нових підходів, нових методів навчання, цифрових технологій та практичних навичок. Світ стикається з проблемами, які мають глобальний характер і можуть спричинити наслідки для майбутніх поколінь. Тому, дуже важливо залучати молодь до процесу сталого розвитку, оскільки саме від неї залежить шлях розвитку суспільства у майбутньому.

На нашу думку для реальної екологічної свідомості молоді потрібно:

- впроваджувати предмети або курси з екології для студентів усіх факультетів, щоб потім вони могли розуміти, які екологічні наслідки можуть бути від їхніх професійних дій.
- проводити наукові дослідження, які пов'язані саме з екологією.
- якщо університет вже займається розширенням екологічного навчання, то й сам повинен практикувати те, що висуває (наприклад зменшувати споживання енергії або знижувати рівень відходів чи використовувати чисті екологічні продукти/матеріали).
- чудовим внеском для екологічної обізнаності студентів, було б встановлення контейнерів для роздільного збору сміття.
- зменшити використання паперу і пластику (особливо одноразового посуду в університетських кафе та їдальнях).
- заохочувати студентів до різних проектів та програм, що стосуються екології та сталого розвитку.

Лише за умови дотримання даних рішень і залучення молодого покоління до процесу охорони довкілля можливо досягти сталого розвитку суспільства і забезпечити майбутнє для наступних поколінь.

Література:

1. Крисак А.А. Екологічне виховання молоді [Електронний ресурс] <https://vseosvita.ua/library/embed/01002ujs-1737.docx.html>
2. Екологічна освіта для сталого розвитку у запитаннях та відповідях : науково методичний посібник для вчителів / за ред. О. І. Бондаря. – Херсон : Гринь Д.С., 2015. – 228 с.